

ارمنستان قومونىست (ب) فرقه سنك مركزى

قومىتەسى ناشر افكارىدر

ՀԱՅՍՏԱՆԻ ԲՐԱՆՈՒՄՆԵՐԻ Արգան 2. 4. 4. Կենտրոնի «2024»

آبونه قيمتى هر برده:

بر يىلكى 2 منات آلتى آيلغى I منات
بر آيلغى 20 قىك، تك نسخهسى هر برده 5 قىك

زحمتكشله و شورا قورلوشنه عابد يازبلاره

صحيفه لرمز آچقدرد.

درج اولنمىان مقاله لر قاتار بىلمايور.

اداره نك آدرهسى: ابروان آبووان كوچهسى

ا. ق. (ب) ف. مركزى قومىتە تورك شعبهسى

تلفون نومروسى 254

توضيات شعبه سنك آدرهسى: ابروان، آبووان

كوچهسى نومرو 14

تله فون نومروسى 272

شبه 7 ماى 1927 (67) № 17

«بر اودا» نك 15 نجى ايل دونومنه آتشرين سلاملار

مايسك 5 نده اشىجى بولشهويك اورغانى اولان «بر اودا» غزته سنك 15 ايللكى تمام اولدى. بو باره ده «زندگى» غزتهسى اوز بويوك رهبر قارداشنه، «بر اودا» يە آتشرين سلاملار گوندر بويور. باشاسين بولشهويك غورادى سنك شانلى نمايندهسى و قومونىزم نورلى يولنى بوتون دونيا پروله تاريا و زحمتكشلهر يە گوسترن «بر اودا» غزتهسى!

مطبوعات كونسى كندلرده نه جور كچيرملى

كند اوزه كلرينك، كنجار اتقاقنك، كند مخبرلى ايله كندلى نماينده قادي نلرينك نظر دقتنه

كندده غزته لرك ياشاسنه و آرزو ايدنلرى آبونه بازماقا چالماق لازمدر. «زندگى» نك محتوياتى، اونك دىلى، حروفاتى و شكللرى باره سنده كند چيلرك فكرىنى آكلاماق آرزو اولتور. اوپرلرده، هارادا مخبرلر درنكى واردر همين اجلاسه كندچيلرى درنكك زحمتلرى ايله تائيش ايتملى و هارادا يوق ايسه كندك فرقهوى مخبرلرى دىكر بوتون مخبرلرى يغراق درنكك اهميتى باره سنده دانشاراق مخبرلرك زحمتلرته قوت و يروپ ديوار غزته سنى نظامه سالارلر و سوگرا آزلرتدن 3 ياخود بش نقردن عبارت درنك مدبرى اتخاب ايدرلر كه درنكك ايشلرلى اداره ايدر.

يىكى مخبرلر قباقا چككم لازم، مخبرلرمز آراسنده موزدور و كندچى قادين مخبرلرينك مقدارى بك آزدرد. بو كىللىرى قباقا چككم اوزرته دقت يتورملى.

كندده مطبوعات كونسى تشكيلى ايجون تىد اوزه كلرينك كنجلر اتقاقنك كند مخبرلرينك و كندچى نماينده قادي نلرينك برلكده چالماق واجب لازمدر. كند شوراسى، يارديم قومىتە سى، موزدورلر و قواوبه راسياده اشتراك ايتملى درلر. «م»

كندده غزته لرك ياشاسنه و آرزو ايدنلرى آبونه بازماقا چالماق لازمدر. ديوار غزته لرى

مطبوعات كونسى ايجون ديوار غزته لرينك بايرام نومروسى چيقاروب خيردا-خيردا مقاله لرله خصوصيله كندك ديوار غزته سنك اهميتدن بحث ايتملى، اوراده ذكر ايتملى هانكى ديوار غزته لرى كند شوراسنك، يارديم قومىتە سنك و سائر موسسه و تشكىلاتلرينك زحمت لرىنى جانلاندىر بويور، كوريلن نقصانلرى رفع و كندك سواستعمالچىلرته قارشو مبارزه آبارىر. ديوار غزته سى كند چيلرى اوز اطرافته توپلاياراق او نلارى كندك اجتماعى حياتته اشتراك ايتدرير. البته بو مسئله باره سنده بازلديغى وقت كندك حياتدن مثاللر كتورملى. مطبوعات بايرامى كوتته حصر اولان ديوار غزته سى مراقلى و شكللرله مسور-بزه نش اولماليدر.

غزته اوخويانلرك اجلاسى چاغرامالى مطبوعات كونسى غزته اوخويانلرك اجلاسى چاغرامالى، همين اجلاسه البته كى كندك بوتون زحمتكشلىرى اشتراك ايتملى درلر. اوراده، كند اوزه كندك، كنجلر اتقاقنك و كند مخبر

مطبوعات كونسى ماى آينك 15 نده بايرام ايديله چكدر مطبوعات كونسى بايرامه كندك بوتون زحمتكشلىرى، يوقسول و اورتاباب كندچيلرى، موز دورلر و كندچى قادي نلر اشتراك ايتملى درلر. عموم اتقاق ق. ف. مركزى قومىتەسى ديور: مطبوعات بايرامى دكل بالگر غزته ده بازانلرك عموم فعله و كندچيلرك بايرامى در، چونكه مطبوعات قنوحاتلارى فعله كندچيلرك قنوحاتى در، اودر كه همين كون كندلرده واقع اولان اجلاسلار و ينجاقلار ازدهاملى اولماليدر. مطبوعات كونسى مقصدى شورا مطبو عاتك معناسى و اهميتى زحمتكشلهر ايصاح ايتمكدر. كندلر بيلملى كه مطبوعات قورلوشمزه ايشته يارديم ايدير، خصوصيله كندچى غزته لرى كندلرلك تصرفاتك بو كسليمه سنه كو مك ايدرك اونلارى قواوبه راسيا اطرافته توپلايور. دخى قيدا ايتمك لازمكه مطبوعاتمز يوقسولك اورتاباب ايله اتخادىنى محكملاشمه برهرك كند زحمت كشلىرى قومونىست فرقه سى اطرافته توپلايور. مطبوعاتك باشلوجە مقصدى ممكن اولديغى قدر كندلرلك چوقلى قسمنى غزته ايله باغلاماق اولماليدر. اودر كه همين كونسى مطبوعاتك اهميتى باره سنده معروضه ويرمك و

چين احوالاتى

چونك و 18 قومونىستلرك اولدبر لمسى باره سنده تاسف بيان ايدير ها نىللىرى كه چان-تزو-لين طرفندن اولوم جزاسنه تابع اولدبرلر. تفرافده دنيلمش كه چين قومونىستلرينك او لدبرلمسى مسؤلىتى تاميله بالدوين حكومتى اوزرته دوشير. هومىندان سياسى شوراسنك «قرارى»

اولوم جزاسى شانغهايده نشر اولان انكليز اور غانى «نورد چانباده يلى بوز» غزته سنك تبليغاته كوره قاتوندا 5 فر مزىلره اولوم جزاسى ويرلمشدر. محكوم اولانلار آبرل آينك 24 نده اغتاش چيقارماق اوزره تعميمنا مهلر داغيتدقلى وقت در دست او نمشدر ايش، اولوم جزاسنه محكوم اولانلر برى 18 و دىكرى 19 ياشلارنده قزلر ايشلر.

چان سو ولايتك خارچى ايشلر موكللى شانغهاي قونسولسره هيتنك بيوكته اوليله ده خارچى بوتون قو نسلولرته بيان ايدى كه «هومىندان سياسى شوراسنك قرارىنه كوره مى حكومت نانكىنى باى تخط اعلان ايدرك آبرل آينك 18 ندىن اعتباراً وظيفه لرك اجراسنه كچمشدر.»

انكليز قومونىست فرقه سنه تفرافى انكليز قومونىست فرقه سنك چين كزى قومىتەسى چين قومونىست فرقه سنه تفرافى چكرك لى-چاى-

شورا ارمنستانده راديو ايشلرى

اولكه مزده راديو نك ترقىياتى و تورك كندلر نده راديو داخل دكلدر) دىلجان قزاسندا 5 و لورى-بامباق قزاسندا 6 دانه بو لىتمقده در. و آز زمان سوگرا بوتون اولكه اوچا دانيشان راديو آباراتلرله ساريلاجاقدرد. بو آباراتلر واسطه سيله كندلرمز دكل بالگر ايرواندان حتى دنيا نك بر چوق مهم مر كزلر ندىن، موسقوادان، برليندىن، آمريقادان استانبولدىن، آقره دن و سائر يرلردن بوتون اهميتلى خبرلر و تفرافلر. معروضلر، مسامره و قونسرتلر ايشيده چكدر. بو ايلك آبرل آينك برندن ايروان اوچا دانيشان راديو آبارا تىدن هفته ده دورت دفعه سياسى، عسكرى، كند حياتته و قوموموله عائد راديو غزته لر معلومات ويرمكه باشلامشدر. بو هفته دن باشلاياراق همين مر كزدن هفته ده بر دفعه پنجشنبه كونلرى آخشم ساعت 5 راده لر نده يارم ساعت قدرده تورك دىليله «زندگى» غزته سى اداره سى طر فدىن لازمى معلوماتلر و راديو خبرلرى ويريله چكدر. توركچه راديو نك پروگرامى، بين الخلق سياسى اك اهميتلى و سوگ معلوماتلردن، اولكه داخنده شورا قورلوشى زحمتلردن و سائره دن عبارت اولاجقدرد. دىمك كه بو كوندىن اعتباراً تورك كندلى بولداشلمز و زحمتكشلهر ايجون ده رادبودان اوز دىلريله استفاده ايديله چك امكانى واردر. بو باره ده كندده ايشلن مسؤل ايشچىلرمز و بوتون سوادلى بولداش لار اوزرته همين راديو دانيشان كونلر نده اوزلرى حاضر بولونماقلا برابر، كندلى يده همين كونلرده راديو بى ايشتمه كه جلب ايتمك وظيفه سى دوشر. قوى بوتون كند جماعتى معارف-مدنىت و تحقىق نك بو سوگ ترقىياتدن لايقيه و كيش بر صورتده استفاده ايتسون، چونكه اونك بو صورتله قباغه كىتمه سى عبنى زماندا اوز حيات و تصرفاتك، سوگ حساب ايله بوتون اولكه نك و خلق تصرفاتك ايلرى كىتمه سى دىمكدر.

راديو ايشلرى اولكه مز داخنده كوندىن كونه ايشار ايدوب، كندك اك كزى قالمش كوشه لرته بيله بايلمق ده در. حقيقتاً جماعتك كيش كتله لرى، مدنيت، شورا قورلوشمزه اساس مسئله لرته باناشدبرمق و عبنى زمانده بين الخلق وضعيته طائيش ايتدبرمك ايجون ايكى اهميتلى واسطه لر واردر. بولردن برىسى كينو و اوتە كىسى دخى راديو در. صنايعى و تحقىق نك بو ايكى مهم واسطه لرى در كه كند و شهر آراسندا اولان حيات و ياشاش فرقلرى كيت كيده يكدىكرىنه ياناشد يروپ، همين فرقارى قالدبرمغه چا لشاچاقدرد.

كندك تحقىق قوتلرله صنايعلشدر مك و ماكنه لشدبرمك مسئله لرلى ايلرى آباردشمزده، همين تحقىق نك مدنى شعبه لرلى دخى اونوتامالى در. دىمك اولور كه كندلى تحقىق قوت لردن و يىكى اصول ماكنه لر دن ياخشى بر صورتده استاده ايديله بيلمك ايجون اونك كينو و راديو واسطه سيله ده يىكى حيات و شهر مدنيتنه ياقين كلمه سى، همين آت و ماكنه لرى الويريشلى بر صورتده قوللانا بيلمه سى لازمدر.

خصوصيله راديو واسطه سيله كندلى اوزى قناعت حاصل ايتملى در كه، مدنيتك يىكى يىكى ترقىياتلردن او زى ده حصه دار اولوب، اوندان لازمى وجهله استفاده ايديله چكدر. ارمنستاندا راديو ايشلرته 26 نجى ايلده باشلانمشدر. همين راديو قومىتەسى مركزى فرقه قومىتە سنك نردنده اولاراق كچن ستنباير آبدن «غرومقو-قواوربد» يعنى اوچا دانيشان آباراتى تاسيس ايدوب ايشله مكددر. راديو قومىتە سى راديو ايشلى جماعت آراسنه يابوب كتله و بولشدبر مك زحمتى بويوك بر غبرته ايلرى آباراراق، همين ايلك آبرل آبدن ارمنستانك بر چوق قضا و ناحيه لر نده آباراتلر تاسيس ايتمش و داهادا تاسيس ايتمكددر. ايمدىكى حالده اولكه مزك 3 قضا لردنا 29 «قبول ايدن» راديو آبارا راتلرى ايشله مكددر. بولردن ايروان قزاسندا 18 دانه (ايروان شهرى

مطبوعات گوننده اك مهم شمار لرمزدن برى ده «زندگى» نك تيرازىنى 2000 چاتدبرمق اولاجقدرد.

تورك مطبوعاتى. 2-«زندگى» نك ايشارى مسئله سى و مخبرلرله. شهرده بولونان مخبرلرك وقت معينه مشاوره يه حاضر بولونما لرى واجيدرد. اداره

فرقه قومسول حياتي

كند فرقه اوزه كلرينك بو كونكي وظيفه لري

فرقه مزك عالي اورغانلاري طرفندن چيقاريلان قرارلر كچيريلمه سنده كند فرقه اوزه كلري بر جوق چيئيلكلره معروض قالدقاري و كندك حياتي ياخشلاشديرمق اوغور نده لازم اولان اجلاس قلمني صو رتله اوزه كل آچق اجلاسنده مذا كره ايديلمه ديكندن فرقه ايشلر مز كندلرده آقصادمقدمه، بونك برنجي سبي اوزهك بيوروسنه سچيلن بولداش لار ك تجر به سزلكي ديكر طرفدن ايسه اوزهك كاتينك سياسي سوادسز لغي بر طرفه قالسون حتى عمومي سواد دانده محروم اولماسي كبي حاللار هم فرقه ايشلرني هم ده كنده اجتما عي تشكياتلار كوندلر ك ايشاري آقصادمي كورولور.

سياسي سوادجه ضيف اولان اوزهك كاتيلري فرقه مزك قرارلرندن خبردار اولماقلا قلدن اجلاس زمانلار نده بيطرف كندچيلري فرقه نك اطرافه طوبلامعه مانع اولورلار. كندلر ده كي اكثريتي تشكيل ايدين اورتا بايلاري و اولار ك آق قيفلرني ايشه جلب ايتمك اورتا بايلار له يوقسول و رنجبرلر ك اتقاقني عمله كتيره رك آشا غي آباراتنده اولان نقصانلاري آرا دان قالديرمق و بيورقنازما ايله ميا رزه ايله ملك امكياتي فرقه اوزه كنه همين قوه لر ك اجلاسله جلب ايديلمه سي ايله ممكن اولاجني حقتده فر قه مزك قرارلاري كوندلر ك مطبوعات ستولر نده يازيلمه قلدلر.

ديكر طرفدن ايسه هم اوزهك كاتبي هم ده عضولري سوادسز اولد قاري جهندن مطبوعاتدن استفاده ايده يلمه بور بولايملري قضا لدره تور كلر ايجون آجيلان كند سيار فرقه

مكتبلر ينه قبول ايديلن بولداشلار ك چوقلاري باريم سواد اولدقارندن قورصلاردان تاميله استفاده ايده بيلمه مشلدر.

برنجي دفعه ده عمومي سوادسز لغي لغو ايتمك ايجون اوزه كلر نزدنده سوادسز لقه مبارزه جمعيتلري تشكيل ايديلمه لي بو جمعيت واسطه سيله اوزهك عضولر نك سواديلري سوادسز اولان بولداشلاره درس و برملر در.

ايكنجي بويلا لري كند سيار فرقه مكاتب رنده كچيلن درس لري خاطر دان چيقار تاماق ايجون اوزه كار نزدنده سياسي سواد درنكلري تشكيل ايد يله رك بوبارده مباحنه صور تيله بوتون فرقه قومسول و كندك ا ك آق قيف طبقه لرني بو درنكه جلب ايده رك اولار ك هم سوادجه و هم ده سياسي سوادجه سوادلانمالار ينه آرتيق اهميت و برلملير.

بونلاردان سورا (حزيران) ايون آينده ابروان ده قومونست فرقه سي مر كزي قوميه سي طرفندن آجيلاق قيصه مدالي قورصلاره كندلردن كوندر يله جك بولداشلار ك سياسي سوادجه يوق عمومي سوادلي اولار ك كوندر يلمه سنه اهميت و برملر در كچين سنه لرده آجيلان ايكي آباق آق قيف قورصلار ينه اوزاق قضا لردن كوندريلن كندچيلر ياخود قومسوللار كبي يالكر آدلار يني يازماغي بللري او قوبوب بازار آديله كوندريلير سه البته ينده بر نتيجه و برمه جكدر.

بز بو ايشلري لايقيه ايفا ايدر سهك كند فرقه اوزه كلر نك حياتي مسئله لري حل ايتمكه بوندن سو گرا هيچ برنجيتلكه معروض قالميه جقاري آشكاردر.

قومونستار «موپر» يارديم ايدكز

(ع. ا. ق. ب) فرقه سئك قرارلرندن بوتون دنيا سرباره دارلنك دهشتلي هجومي نتيجه سندن انقلاب قربانلار نك سابي آرتما دادر.

سرباره دارلار قوروشني عليه نه مبارزه ائاسنده قعله صئفي عهده سنده بر جوق قربانلار و بريلير.

بورژوازيانك حكمراناق ايتديكي اولكه لرده، قعله صئفك آزادليقي بولدا چالشان بر جوق بولداشلار مز دان دستلر ايله جبهه آلورلار، آتچاق آغير محاكمه ر نتيجه سنده و اولوم جزاسنه بيله چاتورلار.

بزدن خارجهه ياشيان انقلاب مبارزلرينك حيات و معيشتلري بويله در.

قومونست بين المللك دورنجي قو نغره سنده بو دهشتلي ظلملره قارشو وورمق ايجون، بتون جهان مقياسنده اولان قومونست فرقه لرني «موپر» تشكياتني ياراتماغه دعوت ايتدي.

بونك مقصدى سرباره دارلر طرفندن اسر اولاراق حبس خانه لرده ايگله يه نله هم مادي، همده معنوي كومك ايدوب و بو تشكياتني بين الخلق دائره سنده بر اشمكه جهاني بر تشكيات يابماقدر.

ويدياساردا فرقه ايشاري

ويدياسار ناحيه سنده فرقه تشكياتي اولماسنه باقمياراق ايشلر او درجه ده ياخشي كيتميردي.

بويله كه فرقه آراسنده فعاليتلر و نقصانلار نظره آينمياراق حتى فعال كندجي فرقه ويلر يمز ايشه سوق او لئابوب و اجتماعي ايشلره قوشولما بوب اوز فعاليتلر يني ترقي ايتديرمك دن تنزله وارد بريديلار.

26 نجي سنه نك نوبار آيندان اعتبارا ويدياسار ناحيه سنده آرتيق فرقه قوميه سي تشكيل اولندي. قو ميته نك عضولري ناحيه مزك فعال و مسؤل قومونستلري درلر.

قوميه مز تشكيل اولونوب ايشه باشلا ياندان اوز فعاليتني كوسترمكده در. ناحيه ده ايكي ايدن آرتيق فرقه يه كيمك ايجون لايقي كندچيلر ك

I- ايشاري ايشاري فرقه قوميه سئك مسؤل كاتبي بولداش اكبر رضيفدر

آرادان قانديرمالي

يو كويدى كندنده بهار كرم قزي عموميتله ناحيه و قضا سهچكيلر نده اشتراك ايديكبي ايجون يو كويدى كندينك «محترم» ملاسي اولان شيخ قمبر ديمشدر كه حسن زال اوغلي آراداني نه ايجون قوبور سهچكيلر ده اشتراك ايسين و آرواد صاحبنك غيرتي اولسا اولنجي بر آروادي ساخلاماز.

ديمك كه قانديرك سهچكيلر ده اشتراك ايتمه سنه ايندي به قدر خاين و مفته خور ملالار ك نهمتلري اولمش

ايروان كنجلر تشكياتنك يگي تلامي اتجيسي

ارمنستان ل. ق. ك. اتقاقنك مر كزي قوميه تورك تلامي اتجيسي بولداش قاسم عسكروفنك يرينه زنكه زور قضا سئك تورك كنجلر تلامي اتجيسي بولداش اميد سليمانوف تعين اولندي و همين آبريلنك 12 سندن وظيفه سنه كچيدي.

بكي حيات ايجور بارزه

محرم ملك ياقلاشور، قهر اولسون موهومات

بر نيچه هفته سوگرا عصرلردن بري تورك زحمتكشلي ايجري سنده بيوك شدت كسب ايدرك اولار ي هر بريگي ليكدن اوزاقلاشديران ديني بايراملر ك ا ك وحشي يانه عادتار ايله كچير يان محرم ملك بايرامي كلبور. ايشته اوقوجيلر يزمي بونكله تائيش ايتمهك ايتيورم.

بر قاچ بوز ايل اول اوزمانك اسلام پادشاهلاري و اولار ك ال آلتني سي اولان مرثيه خوانلار، ملالار جماعتك آيلما بوب غفلته قالماسي ايجون وقيله رياست حايه لري ايدوب اولدورولمش «امام حسين» بو كوچوك احوالاتي بو يودوب او كا نوع به نوع اويدورما رنكلر و بره رك حكمراناق

اوسته ميدانه كلمش او كوچوك وقعه نك دين اوسته اولدوقتي جماعته قاندر مشلدردر. او زماندان اعتبارا بو «محرم ملك موهوماتي» شيعه خلقنك آراسندا كوك سالوب و بو كونه دك دوام ايتمكده در. 20 نجي مدينه عصرينك نه اولدوغنه باقمياراق محرم لك دستكاهيدا نوروز، اورجاق، قربان و غيري بو كبي موهومي عا دتلر صراسنه سالنوب ييل به ييل مفته خور مرثيه خوانلار ك طرفندن تكرار ايديله رك هر ايل ايسه يگي بر شتي علاوه ايديلمكده در. تاريخلره باقيلير سه بو مانك تور كيه ده سلطان سليم خان ايراندا ايسه شاه اسماعيل حكمرانلق ايتديكلري زمانده اولكه لرني بيوتك ايجون يكديكري نه هجوم ايتمهك بر بهانه آخار بريدلار و بو محاربه نك جهانيكرك اوستده اولديغني جماعتك ييلمه سي ايجون اويله بر بهانه آخار ماغه باشلاديلر كه جماعت اوزي بو محاربه يه سوقولسون ديه محرم ملك موهوماتني اله آلوب سئني شيعه شعا ري آلتندا جماعتي تشويق ايديله رك محاربه يه سوق ايتديلر. بو كونه دك اون ييكلرجه كناهسز عوام جماعت بو شعار ك قرباني اولموش و بيكلرجه ملا، آخوندلار بو شماري جماعت آراسنده يايماق ايجون مفته يمهك بو دادانمشلاردر. ايمدي دوتلمكه بو مرثيه خوانلار ك هر بر يسي امام حسين ايجون كوز ياشي توكر و ياخود او زونه جبر ايدر ايسه جته كيدجكلر. اكر اولار ديديكلري سوزلر دو و ياخود دولتي صئفدن اولانلر بويله آسان بويله جته كيتمه بورلر؟ يعنى باش يارماق، زنجير وورماق و آغلامبورلر والخ.

بر دفعه ده اولسون مرثيه خوانلار ك و ياخود دولتي صئفدن اولانلردن زنجير وورمق، باش يارماق كورو نمشي؟ البته بوخ! ديمك كه بو محرم ملك دولتي و روحايلر ك صئفك البته سلاح اولاراق، سوادسز كنه نك باشنه ايب سالوب اويتامشلا اودر كه هر آكلاقلي ايشجي و ايشجي قانديني بورژوازي البته سلاخ اولان موهوماته قارشو كسكين مبارزه ده بولئاراق اونك آرادان قانديريلماسنه اولدوقجه سئني ايتمه ليدر.

بول. قاسم عسكروف دياجان قضا تورك معارف تلامي اتجيله تعين اولندي.

زنكه زور قضا تورك كنجلر تلامي اتجيسي بولداش ع. زئالوف تعين اولنوب وظيفه سنه كيتدي.

اداره دن:

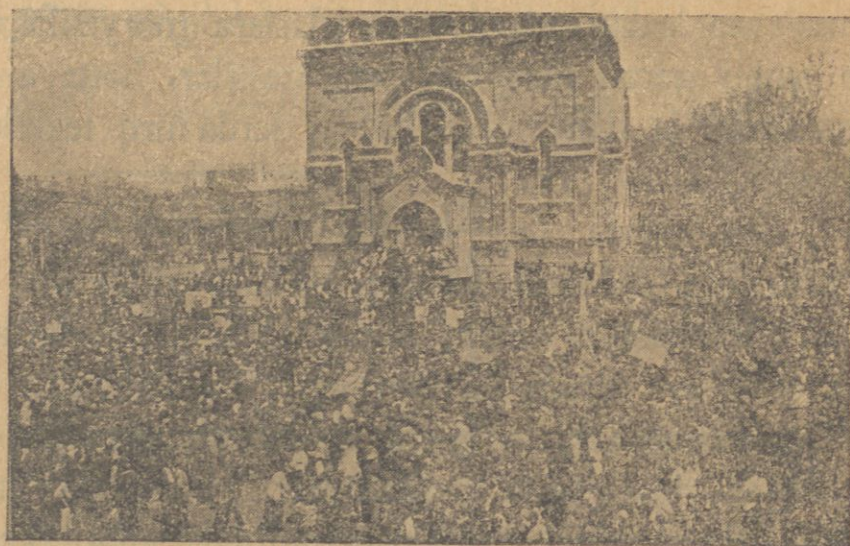
محرم ملك باره سنده اوقوجيلر مزك فكلر يني تحريري اولاراق كوزلبوروز.

ايرواندا 1 ماى بايرامى

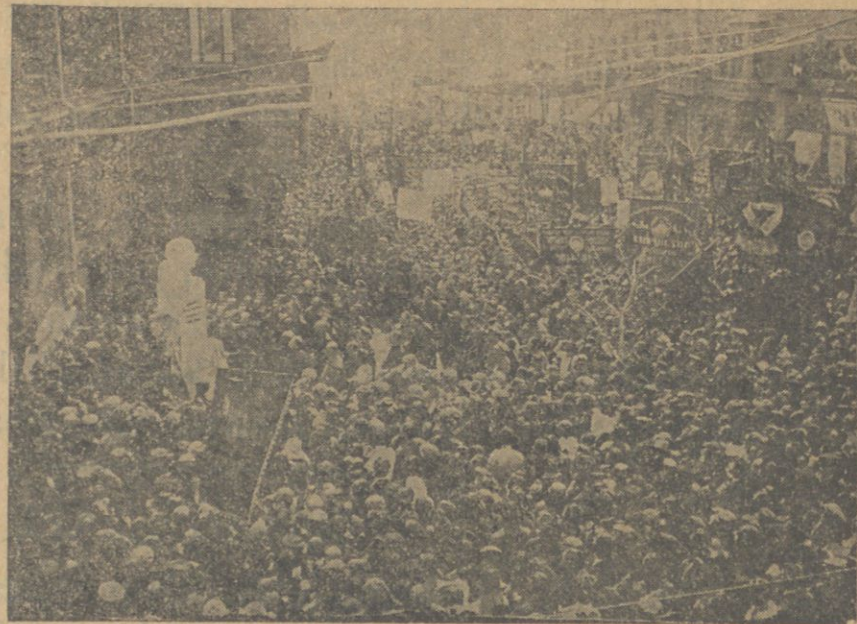
اون بىكارچە زحمتكشارك نە يىشى و يولاش سورىن اسپانداریا نك هيكلنك شادى

سحر ساعت 9 دن اعتباراً ترتیب اولتان پروگراما كوره همكار اتفلاقا رى، بيونەر تشكىلاتلارى، متعلملر و عسكرى حصەلر تخصیص اولتان ير لره يغشديلر. ساعت IO ده دستلر ميتتغ واقع اولاجاق همكارلار اتفانئ بناسى قباقتە وقضا اجرائيه قوميتەسى او كنده كى ميدانچەسنە دوغرو حر كت اينديلر. آيوويان كوچەسنك قالديريملرى اون بىكارچە خلقلره دوپدولى ايدى. دستلر صره ايله بايراقلار و پلاقلار (لوحرلر) له نغمەلر اوقوماقلا يوربورلر ايدى. دالدان

ايرواندا I ماى ميتتىشى

سپانداریانك هيكلنك كشارد مراسمی واقع اولدى. ماتم مارشى اوقوندقن سور ارمستان مرکزی اجرائيه قوميتەسى طرفدن يولداش مرويان مراسمی آچق اعلان ايدرك ازجمله ديدى: يولداشلار، سورين اسپانداریان بولشويق فرقهسى كهنه قواردياسنك اڭ ياخشى نمانبەسيدر كه چار استبدادينك ظلمتلى كونلرنده هر ظلم و تعقيباته دايراناق دمير كبي محكم فكرى ايله فرقه مزك تمل داشنى قوميشدر. اونك وفاتندن دوزايكى ايل سوگرا اوقتيابر انقلابى، ميليونلارچه آنارلك

س. اسپانداریان هيكلنك آچليشى

ياشاسن ماى بر بايرامى و سورەنك و دوشن ديكر بولشويق انقلابى يولداشلارك آدلارى ايدى اوسون! سوگرا نطقلر سوبلديلر تفليسدن محضوصى هيكلنك كشاردى ايچون كلن يولداشلار قاسيان، اسپانداریانك يولدا شلارى خوميزيكي و ايشجى زاميشويلى، يولداش آشود اوهانسيانك و شاهكديا نك نطقلرندن سوگرا دواملى آقيشلر و اوررالر آتتده كشارد مراسمی قباندى.

مخبر يولداشلار مزه

مطبوعات كوتە مخصوص اوز فكر يگز و مقاله كزى تزلكله كونديگز. همين تەماده، ارمستان تورك مطبوعاتنك كچمش و ايمديكى وضعتندن غزته و نشریاتنك كتله و يلشديرمك مسئلهلرندن، والحاصل مطبوعات جبهەسنده كى موقفت و نقصانلر مژدن بحث ايدلمەليدر.

كندلرده 1 ماى بايرامى

كچن كون ارده شست كندنده برى مابىس بين الخاق بايرام ينجاقى اولما قله، مذكور كندك فرقه اوزەك كاتىبى اجلاسى آچق اعلان ايدرك. ايتروناسيونال مارشيله ميتتغ باشلادى، بوندان سوگرا مركزدن كلميش يولداش موشغيانا سوز ويريلهرك اوز نطقنده مابىسك دنيا پروله تار زحمت كشارينه نه ويرديكنى بيان ايتمكله شريك-و-چين انقلابچيلرينك (هو ميندانك) صارصلماز آتەشبن حادئەلرله آشنا ايدوبدا، پروله تاريات عليهنه خاين اجنبي و وحشيانه قياتلست و ايمريا ايسنلرك يوروتديكى مجادلەلرى كو ستردى و داخلى وضعتندن دايشدقدا

هر كيم «زنگى»، يە آبونه يازيلمىوسە، قوى تاسمين. 13 مايسده هر بر سوادلى كندلى «زنگى» يە آبونه يازىماغى اوز... بوج صايمالى در.

كندلى يولداش مطبوعاتى سوديك كزى اثبات ايتمك اچوز، تزلكله «زنگى» يە آبونه چى لگى تزه ايمگز.

كند نرفات حيانى

قويونلارلك اوتلاقى قويونلار طبعاً اوتلايان حيوانلار درلر. اودر كه اوتلارلك اوتلاق برى نه قدر ياخشى اولسا و ايل عرضنده اوتلامالارى نه قدر دواملى اولسا بر او قدر كو كير، وجودجه ساغلام اولاراق اوزلر ينى ياخشى حس ايدرلر. خيراد اولكە مزك متعدد يرلر يته كوره قويونلارلك اوتلاماق وقتى برى بريندن تفاوتلى در. بعض يرده قويون تمام ايل عرضنده اوتليور، آنجاق IO-IS كون ايجرده قاير، بعض يرده 6-5 آى آنجاق اوتليور. اوتلاق يرلرى ده جور به جور در. بر رايونده ياخشى اوتلاق يرى واردر، ديكر بر محله فنا، و بو سبيلردن اوترى در كه اولكە مزد «مازنج» جنسندن اولان قويونلارا تصادف ايد يرلك لاكن اوتلارلك بيوكلكله او لسون خصيتله اوسون بر برلرندن فرقى واردر.

بزده قويونلارلك اوتلاقى اوزرنده عموميتله آز دقت تويررلر چونكه قويون هر نوعى كو كرتى اوتلايا بيليربو واقفەدن استفادە ايتمكله اوتلارى اولجه مال ناخزلرينك اوتلادىنى بر لرنده اوتار يرلر. قويونلار گورنيقان

دقت

27-28 نجى ايلك واحد كند تصرفات وير كيسنك نظامنامەسى آبريلك 2 سنده نشر اولنمشدر. ياقين نومرەلر مزده همين وير كينك مهم نقطه و بكونلرى ويرەجكز.

موقفت و نقصانلر

قادينلره يارديم لازمدر بونى كيمسه انكار ايدەمزه كه شورالار اتفانقده اڭ چوق موهومات پنجه سنده ازيلن تورك قادينلارى در. هر چنديكه قادينلارى موهومانان قورتارماق ايچون شهرلرده قضايلرده حصوصا ناحيه مركزلرنده قادينلار قلوبى، تياترلار و بعض درنكلر واردر، على الخصوص تعليماتچيلرى واردر آنجاق بونيله ييله كندلرده بو كونه كبي بر قادين تعليماتچيسى قادينلارا رهبرلك ايتەمە بويدر. اونا كورده ينه قادينلر موهوماته دوچار اولوبده ملالارلك آلداديچى دعالر يته اينانماقلا اوزلرينك و چوققونلرينك كلهجكنى محو ايديرلر. نيجه دفعەلر ايله غزته ستونلر نده يازلماسنه باقمباراق اميد وارز كه بو آخرنجى دفعە او لاراق مركزى قادينلار شعبەسى كند لرده ياشان قادينلارلك حالتى نظره آوبده يگى بايازيم. قزاسنك باسار كچر ناحيه سنه بر تورك قادين تعليمات چيسى كونه رجكى ظننەمە يز. كرم حسن زاده

يگى قز دلالي

غزته ستونلرنده كوچوك ياشلى قزلى ارە ويرمك بارە سنده بر جوق دفعەلر يازلمشەسە، همين مسئلهلر بعض فرقه ويلرى دخى اوز حدودينه آلمقدادر. بوندان باشقه خيرادقزارلك 3 دن 70 ياشلى كافتارلارا پول ايله ساتيلماغى الان دوام ايدير. او جمله دن كنو رەلم زنگى باسار ناحيهسى قاراقشلاق كندنده بر نفر I2 ياشلى يتم قزى ده للاق صقتيله (اوزى ده فرقه وى او لفاق شرطيله) دابسى ابراهيم عمودن ISO منات پول و بر جوق خلعت شكر آلدقدان سوگرا يتيم قزى آرباد كنديسى عباس اشق اوغلو نا ويرد ير مشدر هانسيكە 35 ياشندا اولوب، ازەل آخبرى 3 نفر كوربه قيز آلوب بوشايوبدر. ايندى عباس كشى جوق چالشير قيزى بو كونلر زاقسا آپارمادان توى ايله سون. بو بارده زاقس مديرينك قادينلر شعبە سنك و على الخصوص ناحيه اجرائيه قوميتە سنك نظر دقتى بو مسئله، جلب ايديرم.

ياخشى اولار قويونلار كوملرنده پار چەرله دوز قوياسگز كه قويون ايستديكى وقت يالاسين.

سوارلماسى

قويونلار، ديكر ابو ماللارينه نسبت آز سو طلب ايديرلر. لاكن قويونك سوبى تميز اولمالي. بالعكس قويرن داتما ناتمىز سو ايجرسه تز تز ناخوش اولوب آريخ قاير. قو يون ايچون بولاغ، قوبو و ساغلام آقار سولر ياخشيدرلر. دوران سو قويونه ضروردر. آيسى

هيئت تحريريه

HƏFTƏLİQ KƏZETƏ

Abyna kiməti: 1 illiyi-2r. 1 aylığı-2ok. 6 aylığı-1 » təq nys. 5 » Zəhmətqezlərə və firkəyə əjid jazılar kəbyl olynır.

Adres: Eriyan. Apovjan qucəsi E. K. (b) F. M. Komitə turq səbəsi Telefon № 254 Təvziat səbəsinin adresi: Apovjan q. № 8 Telefon № 272

2-ncidevam il i № 17 (67) 7 Maj 1927 il Zənbə

KADINLARIMIZIN FƏALIJƏTI

Sənəldən bəri möhy-matda kalmış turq kadın-larını, xisysi ev işlərindən xlas edub ictimai işlərə cəlb etməq üçün 23-inci ildən kadınlar səbəsi turq kadınlar klyby vastəsilə mubarizə aparırdı, bəjləqi hanqi qun kadınlar üçün bir məryzə lazımlı olyrdısa o qunu qərəq məcburi bir sazandar ja tıatro olaj-

dı. hətdə bir neçə dəfə çaj pıroznidə verirdiq an-cak kadınları, klyba jıgırdıq. Əmma indi qəruruqj zəhmətlərimiz nəticəsiz kal mıjybdur. bəjləqi 26-inci ildən başlıjarak kadınları-mız fə'al bir syrətdə hər bir iclaslara məryzələrə hə vəslə qəlirlər, hətta qisilərlə bir jerdə turq texnikym

jacəjkasınıq iclasında iz-tiraq edirlər. By bizim üçün bəjuq bir sybytdurqi dogrydanda kadınlar hikyklarını kanıpl lar, bəjləqi həmin firkə iclasında 30 nəfərə qimi kadın ətymyedy hansıqi təmaminin ərləri bitərət oldygy halda evdə otyryb qecə sahat 10-na qimi öz arvadlarını qozlujurdilər. I. Bagirova

ZANGHAJDA JENI KƏTİLLƏR.

Zanghajda 800 kommy-nist dytylyb həbsə atılmış-lar. Bynlardan 40 nəfər qullələnyblər. Kəntonda kommynistlə-rə karəi, kampanja dəhəzət-li syrətdə dəvam etmədə-dur. Gəzetələrin dedijinə qərə byradada 100 nəfər qullələnybdur. «Syn-jat-sən» in ogly Syn-fani vəzifəsin-dən xaric edilməzdir.

ÇINDƏ 1 MAJ BAJRAMI.

Butun Çində 1 maj baj-ramı pəq dəhəzətli və tən-tənəli syrətdə qeçdi. Hon-koyda 1 maj numajələrində 200,000 zəhmətqezlər iz-tiraq etdilər. O birj səhər-lərdə dəxi 100 minlərlə iz-çilər tətillə japarək 1 maj bajramına bejnəlxəlk kapı-talizmə karəi, işçilərin umy-mi ittifak səbhəsini, məjda nə qətirdilər.

KANTON HƏQUMƏTİNƏ KƏRƏL DƏHƏZƏTLI QƏNDLI USJANLI.

10.000-dən artıq qəndli kyvvətləri Kanton həqumə-tinə karəi, usjan etmişlər. Bynlara karəi, bəjuq əsqə-ri kyvvələr qəndərliməq-dədur.

ITAƏT ETMIJƏNLƏRİN SILAHLARI ALI NJOR.

Çan-kaj-sinin əmri ilə Nanqin janında qepecjen ordysynyn 19-inci firkəsi-nin silahları alınılməzdir.

CAN-KAJ-SININ OGLY TƏRƏFİNDƏN ATASINA JAZILAN MƏQTYB

Çin inklabının xajini Çan-kaj-sinin ogly hansıqi Moskvada təhsildədur atası-na bir məqtyb jazarək de-jyr: Jadındamı inklabı an-cak özünə vəzifə bilərəq onyn ygrynda əlməqə ha-zır bylyndygyy bana jazı-jyrdın, imdi isə bən sənə cəvab jazıjyram. «Bən an-cak inklabı tanıjarak byn-dan sonra səni ata tanımi-jacagam. Nədən ətəri sən kabakcadan bənə işçi mu-babarizəsinin labud luzymy barəsində danıjarak bəni in-hilabci etməq arzysında idin Sənin indiql işlərin əvvələ dediqlərinə və əməllərinə muxallıtdur. laqin bən sənin arzy etdiqini ifa etmişəm. bən inklabci olmyzam. on-dan ətəridə sənə duzmə-nəm. Çin xəlkinin sənin uzarında olan ehdiqatını je-

rinə jetirmədin. Çin qitlələri səni səlamlarla karəilədi, səni sevjyrlərdi. laqin sən onların umudunu jerinə jetirmədin. by qun sən on-ların duzməni və əqsi in-kilabçilərin «kəhramanı» sıl-n məhv oisyn Çan-kaj-sin Zanghajda sən işçiləri qul-lələdin, onyn üçün byrzyva dunjası, səni alkıjəljarak «jasa Çan-kaj-sin» dəjyr. Fəket ynytma, Proletarjat, işçilər vardurqi öz jıgıncak-larında «məhv oisyn Çan-kaj-sin» bagrijorlar.

Həkiqi səz. kommynistlər qundən qunə qələcəq mubarizə üçün qəsb kuv-vət edir.

Kapitalistlər ələhdəqi davasında sən mukavəmət etməqə zəjifsən və səni jol-dan ətəjə atmaq çətin də-qul dur.

KLYB MƏSƏLƏSİ NİCƏ OLDI?

Byndan iqi aj kabak Eri-vandaqi «Əzizbəkof» namı-na turq klyby orada jax-zi isə aparılmadıgı, və in-tizamsız kalyb qit qidə xa-rab bir hala duzduju səbə bilə sjasi məarif səbəsi tə-rəfindən baglandı.

By baglanması səbəbin-dən isə Eriyan turq təz-qilatları və xisysilə qənc-lər təzqilatı, bus-butun qu-çədə kaldılar. Hər nə kə-dər sjasi məarif səbəsi turq kadınlar klybyna ar-tırlan bir-ıqi otaklardan qənc-lər təzqilatı, tərəfin

dən istifadə edilməsini səj-ləmiş və bəjləliqlə iqi klyb bir jerdə birləşdirilməz qibi hesab edirdi, əmma həmin kadınlar klybynda turq komsomol əzəqləri (kadın-lar əzəqindən səvaj) kətijen jıgıjəmirilər və orada on-lar üçün təmamilə fəjdəsiz dur. Birincisiqi verilən ar-tıq otaklar ancak kadınlar klybynyn ihtijacları, orada açılan jeni səbələrə qifaət-ləndirəbilir və iqincisiqi hə-min klyb mərqəzdə və mu-nasib bir myhitdə olmajyb orada qənc-lərin jıgıjəması

məarif. sjasi həzırlıq tıjə-tro və sajjir zəhmətlərin apa-rılması çək çətin olar.

Deməq qi «Əzizbəkof» namındaqi klyb legv edi-lijb əl'an onyn əvəzində bir jer verilməjybdur.

By əhvalın butun vəxim nəticələri isə (qənc-lərimizin qucələrdə kalyb, bus butun bozylmaları və sajjirə) tez-liqlə nəzərə alyb. lazımlı idarələr tərəfindən dikkət jeturub, çarələr və vastələr əldə etmələri əzəmdur.

Təzqilatçı.

TURQ ZƏHMƏTQEZLƏRİNİ FİRKƏJƏ KƏBYL ETMƏLİ

Dilican kəzasındaqi turq lərdən firkə sırasında ol-dykca az bələqə heç jök hesabında dur. çunqu kə-zanın beş nahijəsinin jal-nız kırmızı, qənd nahijə-sində bir azda Dilican na-hijəsində məvcuddur. Tə-süflər olsynqi by nahijədə məvcud turq firkəçilərinin mıkdarı, oldykca azdur.

Əlbətdə by barədə nahi-jənin firkə komitəsi artıq dərəcədə çalıjmal, dur qi qəndin anlaklı və fə'alla-rından firkə sırasına kəbyl edilsynlar.

Fəket təsüflər olsynqi firkəyə qırməq üçün verllən ərizələrə dogry cəvab ver-məjyb tyda-sydaja salırlar. Əcəba bynyn əsil səbəbi

nədur bilimjyrlə. by xisysda kəza firkə komitəsilə mərqəzi turq səbəsinin nəzəri dikkətini cəlb edərəq məz-qyr dajirənin muəllim və qəndin anlaklı kisminin firkəyə cəlb edilməsi üçün təzəbbusatda bylynməsi, ar-zy olynır.

Buro

ÇİN ƏHVALATI

ƏLYM CƏZASI

Zanghajda nəzər olynan inqiliz organi «nord çanjə-dejli njoz» gazetəsinin təb ligatına qərə Kəntonda 5

kırmızılara əlym cəzası verilməzdir. Məhqym olan-lar aprel ajının 24-də ix-tizəz çıkarmak uzrə təmim namələr dağıtdı,klari vəkit

dytylmışlar. Əlym cəzasına məhqym olanlardan birj 18 və diqə-ri 19 jəslərində kızlar imiz.

ازدواج ایچون یگی قانون ازدواج (اولئمک) قانونی تدقیق ایدن قومسیون اوز ابتدای زحمهتلرینی فورسارمش و قبول اولئمش قانون لایحهسی تحقیق ایچون تزلیکه خلق عدلیه قومسارانئک قولله قیاسنه تقدیم ایدیله جکدر که اوندان سوگرا قطعی صورتده راضیلق حاصل ایتمک اوزره قبول اولئان لایحه علاقه دار هیئتلره کوندر بله جکدر

بندە قادیلار گیدی نمایندە کتابچه لارینی کند شورا صدرئنگ ایونہ طوبیلابوب کیتمشلر که ییز بو کتابی نه ایده جکیک هانسی که نمایندە نه اولدقنی قانمابوب هیچ بر ایشده گور مەمشک؟ و قادیلار شعبەسی بر ایبلدر کند بر دفعەده اولسون آدم گوندر مەبوب دییه دانشورلار. اودر که کندلرده قادیلار حره کاتی اولیور.

گون آغانمابوب. گونرەلیم نخبوانئک جهری، آبره قنوش، شاهبور (نریمه دائرەسی) وئند، باجی نیه نیار والئخ. کندلرده بوتون بوتون قادیلار آرا سیندا ایش آباریلماشدر. و قادیلار اسکئی وقت کبی بو زباش بیشرروب ایو سوپوروب و ارلرئنگ ظلمی آئندە باشامادارلر. حتا بو یاقینلارده بته نیار کندینده سه چیلمش اولان بوتون نما

زواللی بیلمه یور هانسه باقون کند لره گیدند شهر قالیور شهرده قالدند کندلرده قادیلار حره کاتی بتون آقسابور ییر ایبلدر که نمایندە سه چکیلری اولوب و هر کندده ییر نمایندە قادیله ییر مسئول ایشچی تحکیم او لنوب فقط بو نیچه وقتک ایچرسندە بر دفعەده اولسون پروگرام ئوزره ایش آباریلما یویدر و قادیلاره ییر

نخبوانده قادیلار حره کاتی نخبوانده قادیلار حره کاتی کیت گیده ضعیف ییر حالده قالیور. بوله کی قادیلار شبه مدبره سی ایلیک چوقوسنی باکو، تیفلیس و قوباده سیاختند. اولیور، و اوج آیی باییده درسه گیدبر، فقط برئنده قالدان تشکیلاتچی ضعیف و خسته اولدیشن